

Nigeria doet er goed aan om actief in te zetten op biologische landbouw, zowel voor de welvaart als voor het welzijn van de bevolking. De stap van hun traditionele naar biologische landbouwmethoden is klein.

TEKST & FOTO'S MIKE JOHNSON

Biologische landbouw: nieuwe inkomstenbron voor Nigeria?

Afrikaanse landbouwgi-gant wordt langzaam wakker

De agrarische sector in Nigeria bloeide, totdat de olie-industrie opkwam. Van die industrie heeft slechts een klein deel van de bevolking geprofiteerd. Men komt nu tot het inzicht dat landbouw weer één van de pijlers van de economie zou moeten worden, en dat biologische landbouw daarin een belangrijk aandeel moet hebben. Nigeria heeft nog veel te winnen.

Van de wereldwijde omzet in biologische producten komt slechts een klein aandeel van het Afrikaanse continent. Oeganda heeft het grootste areaal biologische landbouw, 212.304 hectare. In Nigeria is het aantal hectares verwaarloosbaar: in 2009 slechts 8.202 (Olugbenga, 2011), terwijl Nigeria vier keer zo groot is als Oeganda, zowel in oppervlakte als in bevolkingsaantal (CIA, 2011). Na Zuid-Afrika en Ethiopië heeft Nigeria de meeste inwoners van alle Afrikaanse landen. Vóór de opkomst van de petroleu-

mindustrie in Nigeria (1960-1970), droeg de bloeiende agrarische sector voor ongeveer 60% bij aan het Bruto Binnenlands Product. Tegenwoordig is dat slechts ongeveer 32%. Het gevolg daarvan is voedseltekort voor de bevolking, waarvan de gemiddelde levensverwachting slechts 47 jaar is. De landbouw levert werkgelegenheid op voor 70% van de inwoners. Daarom besloot OOCORD (zie kader) dat het de hoogste tijd wordt dat Nigeria, de potentiële gigant, uit zijn slaap ontwaakt. OOCORD heeft twee doelstellin-

ORGANIC AGRICULTURAL NETWORK

Het Olusegun Obasanjo Center of Organic Research and Development (OOCORD) heeft het Louis Bolk Instituut om advies gevraagd bij het opstarten van het Organic Agricultural Network in Nigeria. Het project houdt in: evaluatie van de landbouwsituatie in Nigeria met de nadruk op het potentieel van de biologische sector, het bevorderen van bewustwording door het trainen van de betrokken partijen en het opstarten van de eerste omschakelingsprojecten. Er wordt onderzoek gedaan naar het marktpotentieel voor biologische producten voor de binnenlandse markt in het kader van voedselzekerheid en het genereren van inkomsten. Uiteindelijk zal dit leiden tot een strategisch plan voor het ontwikkelen van de binnenlandse markt. Ook wordt onderzoek gedaan naar potentiële producten voor de Europese en Amerikaanse markt, die moeten voldoen aan de daar geldende eisen en criteria. Ten slotte wordt er een nationale conferentie georganiseerd over biologische landbouw in Nigeria, waarbij de volgende onderwerpen aan bod komen: primaire productie, marktontwikkeling, beleidsontwikkeling, standaarden en certificatie, alles in het kader van het ontwikkelen van de biologische sector van Nigeria.

gen: het verbeteren van de zelfvoorzienende landbouw voor de kleine boeren die geen toegang hebben tot (dure) kunstmest en bestrijdingsmiddelen, en het genereren van inkomsten uit gecertificeerde biologische exportproducten. De Stichting heeft overheidsgeld ter beschikking gekregen om de biologische sector van de grond te helpen. Agro Eco-Louis Bolk Instituut werd ingeschakeld om het traject te coördineren en grotendeels uit te voeren, waarbij de Nigeriaanse partners getraind worden om het op den duur over te nemen.

De eerste fase

Beide partijen kwamen overeen dat er gedurende de eerste fase vooral gewerkt moet worden aan informatieoverdracht, trainingen en lokale en internationale afzetontwikkeling. De trainingen bieden producenten en exporteurs alle relevante informatie over biologische landbouw, zoals technieken, certificering, de handelsketen, marketing, boerenorganisaties, voedselveiligheid, het ontwikkelen van de lokale markt en exportcriteria.

Huidige aanbod

De huidige biologische productie is 'ontkiemend', met grote kansen in de nabije toekomst. De meeste activiteiten vinden plaats in het midden en zuidwesten van Nigeria. De enige gecertificeerde producent is momenteel Dara/Eurobridge Ltd. Het bedrijf produceert aan de rand van de rivier Ona, in Ogun State. De producten zijn citroengras, hibiscus, rijst en gember. Het citroengras wordt verwerkt tot thee en verkocht onder de naam 'Dara Dara', wat 'goed goed' betekent. Daarnaast zijn er enkele universiteiten die biologische landbouwproducten leveren.

De gewassen worden door studenten en docenten verbouwd en op de campussen verkocht. Er zijn geruchten over een Nederlands project met knoflook, maar daar is helaas geen informatie over te krijgen. Een eerste cacao-project is gestart en is in omschakeling.

Wat heeft Nigeria te bieden?

Om gericht te kunnen adviseren en produceren is na gedegen onderzoek vastgesteld welke tien biologische exportproducten het meeste potentieel bieden om te voldoen

aan de vraag vanuit en de criteria van de Europese Unie en Noord-Amerika. Nigeria is gezegend met gevarieerde klimaat- en vegetatiezones, zodat diverse teelten het hele jaar door geproduceerd kunnen worden. De meerderheid van de producenten gebruikt nog traditionele methoden zoals vruchtwisseling, het gebruik van dierlijke mest en natuurlijke plagenbestrijding. De stap naar biologische landbouw is dus niet zo groot. Maar de opzet van een hele georganiseerde afzetketen vraagt nog wel veel inspanning.

Uitdagingen

Gebrek aan ervaring, onbekendheid met administratie van gegevens, kleinschalige productie (wat niet bevorderlijk is voor uniformiteit en kwantiteit), certificering, communicatie, coördinatie, image. Allemaal aspecten waar Nigeria mee te maken krijgt als het een betrouwbare partner wil zijn voor internationale partijen. Er moet nog veel gebeuren wil het land op die punten kunnen concurreren met landen als Oeganda, Ghana en India. Maar als dat lukt, heeft het land een enorm potentieel. Er is wereldwijd een groeiende vraag naar biologische producten, en ook in Nigeria zelf zijn steeds meer consumenten zich bewust van de voordelen van biologisch voedsel. ■

Mike Johnson is werkzaam bij het Agro Eco-Louis Bolk Institute